

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ

พระราชบัญญัติกำหนดวิธีพิจารณาข้าราชการและพนักงานเทศบาล ผู้ประพฤติผิดวินัย หรือ
หย่อนความสามารถ พุทธศักราช ๒๔๘๘, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๒

พระราชบัญญัติว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ให้แก่ข้าราชการผู้ถูกพักราชการ
พุทธศักราช ๒๔๘๘, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ ๖๒

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกักคุมตัว และการควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็น
ศัตรูต่อสหประชาชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๘, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๒

พระราชกฤษฎีกา ควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ พุทธ
ศักราช ๒๔๘๘

ประกาศเรื่องสันติภาพ พ.ศ. ๒๔๘๘, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๒

ประกาศเรื่องตั้งนายกรัฐมนตรี, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๒

ประกาศเรื่องตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๒

รายงานการประชุมรัฐสภา

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖/๒๔๘๘ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓ วัน
จันทร์ที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖/๒๔๘๘ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓ วัน
เสาร์ที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๗/๒๔๘๘ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓ วัน
อังคารที่ ๔ กันยายน พ.ศ.๒๔๘๘ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๘/๒๔๘๘ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓ วัน
พฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน พ.ศ.๒๔๘๘ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

สัมมนา

สัมมนาหมายทวี บุญเกตุ รวม ๓ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ.๒๔๙๔ เวลา ๑๕.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น.

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ.๒๔๙๔ เวลา ๑๖.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น.

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ.๒๔๙๔ เวลา ๑๖.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น.

สัมมนา คร. เกื้อน บุญนาค วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๔๙๔ เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

สัมมนา นายรังสฤษดิ์ เขาวนศิริ รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วันที่
๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๙๔

สัมมนา ศาสตราจารย์วิจิตร ดุสิตานนท์ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๙๔ เวลา
๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

สัมมนาอาจารย์ธงไชย วงศ์ชัยสุวรรณ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๙๕ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

บทความ วารสาร หนังสือพิมพ์รายวัน

หนังสือพิมพ์กร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๖๘ วันจันทร์ที่ ๓ กันยายน พ.ศ.๒๔๘๘

หนังสือพิมพ์กร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๗๐ วันอังคารที่ ๔ กันยายน พ.ศ.๒๔๘๘

หนังสือพิมพ์กร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๗๑ วันพุธที่ ๕ กันยายน พ.ศ.๒๔๘๘

หนังสือพิมพ์กร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๗๒ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน พ.ศ.๒๔๘๘

- หนังสือพิมพ์กร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๗๕ วันเสาร์ที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘
 หนังสือพิมพ์กร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๗๕ วันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘
 หนังสือพิมพ์กร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๗๖ วันอังคารที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘
 หนังสือพิมพ์กร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๘๓ วันพุธ ที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘
 หนังสือพิมพ์ศรีกรุง ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓๔๖๕ วันจันทร์ที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘
 หนังสือพิมพ์ศรีกรุง ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๖๖๔๑ วันอังคารที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘
 หนังสือพิมพ์ศรีกรุง ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๖๔๖๕ วันอาทิตย์ที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘
 หนังสือพิมพ์ศรีกรุง ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๖๔๗๕ วันพุธ ที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘

หนังสือภาษาไทย

- กมล สมวิเชียร. พัฒนาการเมืองไทย. พระนคร: สมาคมสังคมนศาสตร์, ๒๕๑๓
 เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์. ปฏิวัติ ๒๔๗๕. พระนคร: แพรวพิทยา, ๒๕๑๔
 ขจิตถัย นุรักษ์พันธ์. การเมืองและพรรคการเมืองของไทยนับตั้งแต่ยุคแรกถึงปัจจุบัน. พระ
 นคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๑
 ควง อภัยวงศ์. การต่อสู้ของชาพเจ้า. พระนคร: เจริญผลการพิมพ์, ๒๕๐๑
 จำลอง อินธะรงค์. ละครการเมือง. พระนคร: สหุอุปกรณ์การพิมพ์, ๒๔๙๒
 ชด หัสบัวเรือ และปรีชา สยามคคีธรรม. ๓๕ ปี แห่งยุคประชาธิปไตย. พระนคร: มิตร
 เจริญการพิมพ์, ๒๕๐๒
 ชัยอนันต์ สมุทวณิช. สัตว์การเมือง. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔
 เขาวนวิทย์ สุดลาภา. พรรคการเมือง. พระนคร: สหสยามพัฒนา, ๒๕๑๑
 ดิเรก ชัยนาม. ไทยกับสงครามโลกครั้งที่ ๒. พระนคร: แพรวพิทยา, ๒๕๐๐

เดือน บุญนาค. ทานปริทัศน์ รัฐบาลอาวโส ผู้วางแผนเศรษฐกิจไทยคนแรก. พระนคร: ศิลป
อักษร, ๒๕๐๐

คำรึห์ ปัทมศิริ. ในหลวงอานันท์กับปริทัศน์. พระนคร: รัชการมภ, ๒๕๕๓

ท.ประทีปเสนา. จอมพล ป. ชุนศึกผู้ไร้แผ่นดิน. พระนคร: พืชนาคารพิมพ์, ๒๕๐๗

ทวี บุญยเกตุ. คำบรรยายและบทความบางเรื่อง. "ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับเหตุการณ์
ในประเทศไทย ในระหว่างมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒". พระนคร: คุรุสภา,
๒๕๑๔.

ทวี บุญยเกตุ. ชีวิตวัยของข้าพเจ้า. บันทึกความทรงจำ ไม่ได้พิมพ์เผยแพร่

ไทยน้อย (นามแฝง). ๑๑ นายกรัฐมนตรีไทย. พระนคร: อักษรสัมพันธ์, ๒๕๑๐

_____. ประสมการณ์ ๓๔ ปี แห่งระบอบประชาธิปไตย. พระนคร: แพรวพิทยา, ๒๕๐๕

_____. พระยาพหลดา. พระนคร: แพรวพิทยา, ๒๕๕๗

นวนิธิ เศรษฐบุตร, และชาญวิทย์ เกษตรศิริ รวบรวม. บันทึกพระยาทรงสุรเดช เมื่อวันที่
ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕. พระนคร: อักษรไทย

นิรันดรชัย และศทาคำ. หลุมศพสยาม. พระนคร: โอเคียนส์ไตร์การพิมพ์, ๒๕๐๘

เนตร เขมะโยธิน. งานไต่ดินของพันเอกโยธิน. พระนคร: เฟื่องอักษร, ๒๕๑๐

บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. พันตรีควง อภัยวงศ์ อดีตนายกรัฐมนตรี ๔ สมัย. พระนคร: ไม่ปรากฏ
สถานที่พิมพ์และปีที่พิมพ์

ประยูทธ สิทธิพันธ์. ประวัติการเมืองไทย. ธนบุรี: นครชนการพิมพ์, ๒๕๑๑

ปลาทอง (นามแฝง). พรรคการเมืองไทย. พระนคร: อักษรสัมพันธ์, ๒๕๐๘

ปรีดี พนมยงค์. บางเรื่องเกี่ยวกับการก่อตั้งคณะกรรมการและระบบประชาธิปไตย. นคร
หลวงกรุงเทพธนบุรี: นิติวาณิช, ๒๕๑๕

ปรีดี พนมยงค์ และป๋วย อึ๊งภากรณ์. บางเรื่องเกี่ยวกับพระบรมวงศานุวงศ์ในระหว่าง
สงครามโลกครั้งที่ ๒. นครหลวงกรุงเทพธนบุรี: นิติวาณิช, ๒๕๑๕

พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทักษ์. ประชาธิปไตยกับกระบวนการเมืองในประเทศไทย. พระนคร: โรง
พิมพ์สมาคมสังคมนิยม, ๒๕๑๒

โพธิ แสมดำเจ๊ก. นักการเมืองเรื่องนามของไทย. นครหลวง: ขรรคมบรรณาการ,
๒๕๑๕

วิเทศกรณีย์ (นามแฝง). ความเป็นมาแห่งประชาธิปไตยไทย (๒ เล่ม). พระนคร:
เจริญธรรม, ๒๕๑๑

_____. ชีวิตและการต่อสู้ของ ๕๐ รัฐมนตรีไทย. พระนคร: มิตรเจริญ, ๒๕๐๖

_____. ประวัติศาสตร์ชาติไทย. พระนคร: ศิลปบรรณาการ

_____. ประวัติศาสตร์ชาติไทยอดีตและปัจจุบัน. พระนคร: รุ่งวัฒนา, ๒๕๑๒

_____. หลังฉกนักการเมืองไทย. พระนคร:

ศราภย์พิพัฒน์, น.อ.พระยา. วิจารณ์การเมือง. พระนคร: คัดังวิทยา, ๒๕๐๐

สงบ สุริยิน. ๑๑ นายกรัฐมนตรีไทย. พระนคร: ประเสริฐอักษร, ๒๕๐๒

สนิท เจริญรัฐ. โ้ววอากาศประชาราษฎร์. พระนคร: แพรพิทยา, ๒๕๐๗

เสลา เรชะรุจิ. ๑๐ นายกรัฐมนตรีไทย. พระนคร: แพรพิทยา, ๒๕๐๒

สว่าง ดานเหนือ. ๓๗ ปีแห่งการปฏิวัติ. ธนบุรี: โปธิ์สามต้น, ๒๕๑๒

สุจินต์ ทั้งสุบุตร. จุดอ่อนระบบการเมืองไทย. พระนคร: โรงพิมพ์สมาคมนักสังคมศาสตร์,
๒๕๑๔

สิริ เปรมจิตต์. ประวัติศาสตร์ไทยในระบอบประชาธิปไตย ๓๐ ปี. พระนคร: เพ็ญอักษร,
๒๕๑๕

สุพจน์ คานทรระกูล (รวบรวม). ศิษย์อาจารย์. พระนคร: ประจักษ์การพิมพ์, ๒๕๑๔

_____ . ขอเท็จจริงบางประการเกี่ยวกับรัฐบุรุษอาวุโสปริทัศน์ พนมยงค์. นครหลวงกรุง
เทพนครบุรี: ประจักษ์การพิมพ์, ๒๕๑๕

_____ . เมื่อรัฐบุรุษอาวุโสปริทัศน์ พนมยงค์ ดิถีรัฐประหาร ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ จาก
กรุงเทพฯ ถึงปักกิ่ง. นครหลวงกรุงเทพนครบุรี: ประจักษ์การพิมพ์, ๒๕๑๕

เสถียร ปราโมช, ม.ร.ว.. ชุมนุมวรรณคดีทางการเมือง. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๑๑

เสาวรักษ์ (นามแฝง). แต่ใจยัง. พระนคร: เกื้อกูลการพิมพ์, ๒๕๐๘

อนันต์ แจงกสิบ. การเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ คณะ
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.

๕๑๓ (นามแฝง). ๑๑ คนสำคัญของเมืองไทย. พระนคร: อักษรบริการ, ๒๕๐๘

ผนวก ๑

ประกาศ

สันติภาพ

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๗

ปรีดี พนมยงค์

โดยที่ประเทศไทยได้เคยถือนโยบายอันแน่วแน่ที่จะรักษาความเป็นกลางอย่างเคร่งครัด และจะต่อสู้การรุกรานของต่างประเทศทุกวิถีทาง ดังปรากฏเห็นได้ชัดจากการที่ได้มีกฎหมายกำหนดหน้าที่คนไทยในเวลารบ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๕๕ อยู่แล้วนั้น ความจำงอันแน่วแน่งดังกล่าวนี้ได้แสดงให้เห็นประจักษ์แล้วในเมื่อญี่ปุ่นได้ยাত্রาทัพเข้าในดินแดนประเทศไทย ในวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕ โดยได้มีการต่อสู้การรุกรานทุกแห่ง และทหาร ตำรวจ ประชาชนพลเมืองได้เสียชีวิตไปในกรณีเป็นอันมาก

เหตุการณ์อันปรากฏเป็นสักขีพยานนี้ได้แสดงให้เห็นอย่างแจ่มแจ้งว่า การประกาศสงครามเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๕ ทอบริเตนใหญ่และสหรัฐอเมริกาตลอดทั้งการกระทำทั้งหลายซึ่งเป็นปฏิปักษ์ต่อสหประชาชาตินั้น เป็นการกระทำอันผิดจากเจตจำนงของประชาชนชาวไทย และฝ่าฝืนขึ้นขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายบ้านเมืองประชาชนชาวไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศซึ่งอยู่ในฐานะที่จะช่วยเหลือสนับสนุนสหประชาชาติผู้รักที่จะให้สันติภาพในโลกนี้ ได้กระทำการทุกวิถีทางที่จะช่วยเหลือสหประชาชาติดังที่สหประชาชาติส่วนมากยอมทราบอยู่แล้ว ทั้งนี้เป็นการแสดงเจตจำนงของประชาชนชาวไทยอีกครั้งหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยต่อการประกาศสงครามและการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อสหประชาชาติดังกล่าวมาแล้ว

บัดนี้ประเทศญี่ปุ่น ได้ยอมปฏิบัติตามคำประกาศของสหรัฐอเมริกาบริเตนใหญ่ จีน และ

สหภาพโซเวียต ซึ่งได้กระทำ ณ นครปอตสדםแล้ว สันติภาพจึงกลับคืนมาสู่ประเทศไทย อันเป็น
ความประสงค์ของประชาชนชาวไทย

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงขอประกาศโดย
เปิดเผยแทนประชาชนชาวไทยว่า การประกาศสงครามต่อสหรัฐอเมริกาและบริเตนใหญ่ เป็นโมฆะ
ไม่ผูกพันประชาชนชาวไทย ในส่วนที่เกี่ยวกับสหประชาชาติ ประเทศไทยได้ตัดสินใจที่จะได้กลับคืน
มาซึ่งสัมพันธไมตรีอันดีอันเคยมีมากับสหประชาชาติเมื่อก่อนวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๘
และพร้อมที่จะร่วมมือเต็มทุกทางกับสหประชาชาติในการสถาปนาเสถียรภาพในโลกนี้

บรรดาดินแดนซึ่งญี่ปุ่นได้มอบให้ไทยครอบครอง คือรัฐกัลตันตัน ครังกานู ไทรบุรี ปลิส เชียง
ตุง และเมืองพานัน ประเทศไทยไม่มีความปรารถนาที่จะได้คืนแดนเหล่านั้น และพร้อมที่จะจัดการ
เพื่อส่งมอบในเมื่อบริเตนใหญ่พร้อมที่จะรับมอบไป

ส่วนบรรดาทกกฎหมายอื่นใด ๆ อันมีผลเป็นปฏิปักษ์ต่อสหรัฐอเมริกา บริเตนใหญ่ และ
เครือจักรวรรดิ ก็จะได้พิจารณายกเลิกไปในภายหน้า บรรดาความเสียหายอย่างใด ๆ จากกฎหมาย
เหล่านั้น ก็จะได้รับชดใช้โดยชอบธรรม

ในที่สุดนี้ ขอให้ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย ตลอดจนชนต่างดาวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรไทย
จงตั้งอยู่ในความสงบ และไม่กระทำการใด ๆ อันจะเป็นการก่อกวนความสงบเรียบร้อย พึงยึดมั่น
ในอุดมคติ ซึ่งได้วางไว้ในข้อตกลงของสหประชาชาติ ณ นครซานฟรานซิสโก

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๘ เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ทวี บุณยเกตุ

รัฐมนตรี

ผนวก ๒

ประกาศ

ตั้งนายกรัฐมนตรี

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓)

ปรีดี พนมยงค์

โดยเหตุที่ พันตรี ควง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้กราบบังคมลา
ออกจากตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๑

และโดยที่เห็นว่า นายทวี บุณยเกตุ เป็นผู้สมควรไว้วางพระราชหฤทัย ที่จะได้ดำรง
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตาม
ความในมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงตั้งให้ นายทวี บุณยเกตุ เป็นนายก
รัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นปีที่ ๑๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

มานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ผนวก ๓

ประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๗)

ปรีดี พนมยงค์

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน
ดังต่อไปนี้

- ๑. นายดิเรก ชัยนาม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- ๒. นายทวี บุญยเกตุ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
- ๓. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สืบชาติโยธารักษ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- ๔. พลเรือตรี สัจจวร สุวรรณชีพ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
- ๕. พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิพิณลิก เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
- ๖. นายทวี บุญยเกตุ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ
- ๗. นายทวี บุญยเกตุ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
- ๘. นายประจวบ มุณนาค เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
- ๙. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
- ๑๐. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- ๑๑. นายดิเรก ชัยนาม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
- ๑๒. นาวาเอก หลวงสุภชลาศัย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
- ๑๓. นายเคื่อน มุณนาค เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
- ๑๔. นาวาเอก หลวงสุภชลาศัย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๑๕. นายพลตำรวจเอก อุดม อุดมเดชจรัส เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๖. นายทวี บุญยเกตุ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๗. นายทวี ตะเวทีกุล เป็นรัฐมนตรี
๑๘. นายวิจิตร ดุสิตานนท์ เป็นรัฐมนตรี
๑๙. พระยาอรรณการีนิพนธ์ เป็นรัฐมนตรี
๒๐. พระศรีธรรมาธิบดีวิศกรรม เป็นรัฐมนตรี
๒๑. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เป็นรัฐมนตรี
๒๒. นายเตียง ศิริขันธ์ เป็นรัฐมนตรี
๒๓. นายถวิล อุดล เป็นรัฐมนตรี
๒๔. นายพึง ศรีจันทร์ เป็นรัฐมนตรี
๒๕. นายทอง กันทาธรรม เป็นรัฐมนตรี
๒๖. นายสงวน ตุลารักษ์ เป็นรัฐมนตรี
๒๗. หลวงบรรณกรโกวิท เป็นรัฐมนตรี
๒๘. นายจำลอง คาวเรือง เป็นรัฐมนตรี
๒๙. นายวุฒิ สุวรรณรักษ์ เป็นรัฐมนตรี

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘ เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ทวี บุญยเกตุ

นายกรัฐมนตรี

ผนวก ๔

นโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร
วันที่ ๑ กันยายน ๒๔๘๘

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้เกียรติทั้งหลาย

เนื่องจากไต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๘ นั้น บัดนี้ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้ว

โดยที่การจัดตั้งรัฐบาลนี้ได้กระทำในระหว่างหัวเลี้ยวแห่งสงครามกับสันติภาพ จึงมีภารกิจมากหลายซึ่งจะต้องปฏิบัติโดยด่วน เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์และให้สอดคล้องเหมาะสมในอันที่จะดำเนินการเจรจากับฝ่ายสหประชาชาติต่อไป ฉะนั้นภายในระยะเวลาที่รัฐบาลนี้จะพึงปฏิบัติ จึงขอแถลงนโยบายเพียงสั้น ๆ ดังต่อไปนี้

๑. รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะได้อีกหลักการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยโดยเคร่งครัด

๒. รัฐบาลนี้จะได้อุบัติการให้เป็นไปตามพระบรมราชโองการประกาศสันติภาพ ที่ได้ประกาศไว้เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๔๘๘

๓. ในส่วนนโยบายการต่างประเทศนั้น รัฐบาลนี้จะได้ร่วมมือกับสหประชาชาติในทุกวิถีทาง และจะพยายามส่งเสริมสัมพันธไมตรีให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น และพร้อมที่จะร่วมมือกับสหประชาชาติในอันที่จะสถาปนาเสถียรภาพของโลก โดยยึดมั่นในอุดมคติซึ่งสหประชาชาติได้วางข้อตกลงไว้ ณ นครซานฟรานซิสโก

รัฐบาลขอให้คำมั่นว่า จะพยายามโดยเต็มกำลังความสามารถที่จะให้ประเทศไทยได้ผลดีที่สุด และให้ได้รับความกระทบกระเทือนน้อยที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้

๔. สำหรับนโยบายภายในนั้น เนื่องจากสถานะสงครามยอมเป็นเหตุให้มีโจรผู้ร้ายและผู้หย่อนในศีลธรรมเกิดขึ้นมากกว่าในเวลาปกติ รัฐบาลนี้จะได้พยายามปราบปรามและแก้ไขเพื่อรักษาความสงบภายในให้เรียบร้อย

ทั้งนี้ หวังว่าสภาผู้แทนราษฎร คงจะให้ความไว้วางใจแก่รัฐบาลชุดนี้ด้วยดี เพื่อจะได้เข้า
บริหารงานตามความในมาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสืบไป

ผนวก ๕

พระราชกฤษฎีกา
กำหนดอาชีพและวิชาชีพไว้สำหรับเฉพาะคนไทย
(ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๗)
ปรีดี พนมยงค์
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘
เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรแกไขพระราชกฤษฎีกากำหนดอาชีพ และวิชาชีพไว้สำหรับเฉพาะคนไทย
(ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๗

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอภัยอันาจตาม
ความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติช่วยอาชีพและวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๔๘๕ จึงให้ตราพระราช
กฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกากำหนดอาชีพและวิชาชีพไว้
สำหรับเฉพาะคนไทย (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๘"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ไว้บังคับได้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดอาชีพและวิชาชีพไว้
สำหรับเฉพาะคนไทย (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้

"๑. การทำหรือการหล่อพระพุทธรูป

๒. การทำเครื่องเงิน

๓. การทำเครื่องถม"

มาตรา ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ทวี บุณยเกตุ

นายกรัฐมนตรี

ผนวก ๒

พระราชบัญญัติ

กำหนดวิธีพิจารณาข้าราชการและพนักงานเทศบาล

ผู้ประพฤติผิดวินัยหรือหย่อนความสามารถ

พุทธศักราช ๒๔๘๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘)

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘

เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า ในสถานะการณ์ปัจจุบันสมควรมีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาข้าราชการและพนักงานเทศบาล ผู้ประพฤติผิดวินัยหรือหย่อนความสามารถ เพื่อยังสมรรถภาพแก่ราชการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติกำหนดวิธีพิจารณาข้าราชการและพนักงานเทศบาลผู้ประพฤติผิดวินัยหรือหย่อนความสามารถ พุทธศักราช ๒๔๘๘"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับได้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ การพิจารณาลงโทษข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ พลเรือน ตุลาการ และพนักงานเทศบาลผู้ประพฤติผิดวินัย หรือหย่อนความสามารถ นอกจากวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยกรณินั้นโดยเฉพาะ ให้มีวิธีการอีกส่วนหนึ่ง ดังกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่เกินเก้าคนายซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นผู้ชำนาญพิจารณาข้าราชการและพนักงานเทศบาล ซึ่งประพฤติผิดวินัยหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๕ นอกจากกรรมการจะได้พิจารณาจากคำร้องขอของเจ้ากระทรวงแล้ว บุคคลใดประสงค์จะร้องฟ้องต่อคณะกรรมการว่า ข้าราชการ หรือพนักงานเทศบาลผู้ใดประพฤติผิดวินัยก็ให้มีสิทธิร้องฟ้องได้ และถ้าคณะกรรมการเห็นว่า คำร้องฟ้องนั้นได้กล่าวหาในกรณีซึ่งถ้าสอบสวนพิจารณาได้ความจริง ผู้ถูกกล่าวหาจะคงได้รับโทษถึงปลดออกหรือไล่ออกแล้ว ก็ให้คณะกรรมการมีอำนาจรับไว้สอบสวนพิจารณาได้

มาตรา ๖ การสอบสวนพิจารณาของคณะกรรมการตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบขอหาและยื่นคำให้การ และให้มีอำนาจออกหมายเรียกพยานหลักฐาน และบังคับให้พยานสาบานหรือปฏิญาณไต่ถามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ

มาตรา ๗ ในการสอบสวนพิจารณาของคณะกรรมการตามความในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ากรณีใด มีเหตุผลสมควรพิจารณาในเรื่องการตั้งพักราชการ ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ก็ให้รายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรให้ตั้งพัก ก็ให้เจ้ากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตามความเห็นของคณะรัฐมนตรีทันที

มาตรา ๘ เมื่อปรากฏว่าข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ พลเรือน ตุลาการ หรือพนักงานเทศบาลคนใดประพฤติผิดวินัยหรือหย่อนความสามารถให้คณะกรรมการตามความในมาตรา ๔ พิจารณา ถ้าเห็นว่า เป็นกรณีสมควรตั้งโทษปลดหรือให้ไล่ออก หรือควรถู้ออกฐานมีมลทินชั่วหมองในความผิด หรือฐานหย่อนความสามารถ ก็ให้รายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้รับรายงานของคณะกรรมการดังกล่าวในวรรคก่อน คณะรัฐมนตรีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งให้ปลดหรือไล่ออกผู้ประพฤติผิดวินัยหรือสั่งให้ออกฐานมีมลทินชั่วหมองในความผิด หรือฐานหย่อนความสามารถได้

คำสั่งของคณะรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด และเมื่อได้แจ้งไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดแล้ว ให้เจ้ากระทรวงปฏิบัติตามที่

มาตรา ๙ การลงโทษฐานผิดวินัยซึ่งคณะรัฐมนตรีได้สั่งไปนั้น ไม่ขัดขวางความผิดซึ่งอาจมี

ได้ตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่ากรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามความในกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๑๑ ผู้ใดนำความที่ตนรู้อยู่ว่าเป็นเท็จมาร้องฟ้องหรือให้การตอคณะกรรมการ มีความผิดของระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๑๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้เพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎหมายเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พระราชบัญญัตินี้มีสภากฎหมายฯ ลงมติให้ออกใจเป็นกฎหมายได้ในสมัยนายทวิ ๆ แต่ นายทวิฯ ไม่อาจลงนามได้ทัน เพราะลาออกเสียก่อน

ผนวก ๗

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่น ๆ

ให้แกข้าราชการพลเรือนพักราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘)

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘

เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ให้แกข้าราชการพลเรือนพักราชการ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ให้แกข้าราชการพลเรือนพักราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๘"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนและข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา ๔ ข้าราชการผู้ใดถูกสั่งพักราชการ เพราะถูกฟ้องคดีอาญาหรือมีกรณีทองหวากระทำผิดวินัย ให้คงเบิกเงินเดือนและเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนสำหรับข้าราชการผู้นั้นตั้งแต่วันที่พักราชการเป็นต้นไป

ในกรณีที่มีการผูกมัดพักรักษาการได้รับราชการลงเลยวันพักรักษาการมาโดยมิได้รับ
คำสั่ง หรือโดยสั่งการยังไม่เสร็จ ให้ออกเงินเดือนและเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนให้ถึงวันที่ได้รับคำ
สั่งหรือสั่งการเสร็จ

มาตรา ๕ เงินเดือนระหว่างพักรักษาการนั้น เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด

- (๑) ถ้าไม่ใดความเป็นสัตย์ และเจากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมาย
จากเจากระทรวงเห็นว่าข้าราชการผู้นั้นไม่มีผลหินความผิดให้จ่ายให้เต็ม
- (๒) ถ้าไม่ใดความเป็นสัตย์แต่เจากระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจาก
เจากระทรวงเห็นว่าไม่มีผลหินความผิด หรือใดความเป็นสัตย์แต่ถูกสั่งลงโทษโดยไม่ถึงไล่ออกหรือปลด
ออก ให้ออกจ่ายได้ไม่เกินกว่าครึ่งหนึ่งของเงินเดือนที่ได้รับก่อนพักรักษาการ
- (๓) ถ้าใดความเป็นสัตย์ และถูกสั่งลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกห้ามมิให้ออก
เงินที่จ่ายเป็นรายเดือน ให้ออกจ่ายให้ตามส่วนเช่นเดียวกับเงินเดือน เว้นแต่เงินค่าเช่าบ้าน
ถ้าใดจ่ายเงินเดือนให้ ให้ออกจ่ายค่าเช่าบ้านให้เต็ม

มาตรา ๖ ข้าราชการตำรวจซึ่งกระทำผิดวินัย และผู้บังคับบัญชาสั่งซึ่ง ห้ามมิให้เบิกจ่าย
เงินเดือนหรือเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนระหว่างเวลาต้องซึ่ง จะเบิกจ่ายให้แต่เบี้ยเลี้ยง

ถ้าข้าราชการตำรวจผู้ต้องซึ่งนั้น ไม่มีเบี้ยเลี้ยงประจำตัว ให้ออกเงินเดือนจ่ายเป็นเบี้ย
เลี้ยงตามรายวันที่ต้องซึ่งใด อัคราเบี้ยเลี้ยงในกรณีเช่นนี้สำหรับนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้ออกวัน
ละหนึ่งบาท นอกจากนั้นให้ออกวันละเท่าอัคราเบี้ยเลี้ยง สำหรับข้าราชการตำรวจที่จ่ายอยู่ ณ
ท้องที่นั้น

มาตรา ๗ ให้อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนฯ ลงมติให้ออกใช้เป็นกฎหมายได้ในสมัยนายทวิ ฯ แต่
นายทวิ ฯ ไม่อาจลงนามได้ทัน เพราะลาออกเสียก่อน

ผนวก ๘

ประกาศ

ยกเลิกประกาศใช้กติกาสัญญาพันธไมตรีระหว่างประเทศไทย
กับประเทศญี่ปุ่น กับสนธิสัญญาและความตกลงอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องกัน

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

โดยที่รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีหนังสือไปยังรัฐบาลญี่ปุ่นลงวันที่ ๑๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘ บอกเลิกกติกา สัญญาพันธไมตรีระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งไคลงนามกัน ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ ความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งไคลงนามกัน ณ โตเกียว เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕ และสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยอาณาเขตคินมาดัยและภูมิภาคฉาน ซึ่งไคลงนามกัน ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๖ นั้น ว่าเป็นที่สิ้นสุดลงแล้ว ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกประกาศดังต่อไปนี้

๓๓๒๖

๑. ประกาศใช้กติกาสัญญาพันธไมตรีระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔
 ๒. ประกาศใช้ความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕
 ๓. ประกาศใช้สนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยอาณาเขตคินมาดัยและภูมิภาคฉานซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๖ และ
 ๔. ประกาศรวมกดินตัน ตรังกานู ไทรบุรี ปะลิส เจียงตุง และเมืองพาน เข้าในราชอาณาจักรไทย ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๖
- ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘ เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ทวี มุขยมะกุล

นายกรัฐมนตรี

ผนวก ๕

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการกักคุมตัวและการควบคุมจัดกิจการ
หรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ

พุทธศักราช ๒๔๘๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๗)

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘

เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกักคุมตัวและการควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติว่าด้วยการกักคุมตัวและการควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๘"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อมีความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศโดยระชื้อหรือประเภทบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ กักคุมตัวและควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินได้

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคก่อน บุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาตินั้น นอกจากบุคคล

ธรรมดา ให้หมายรวมถึงมูลนิธิ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน และมีใจจดทะเบียน และองค์การรูปอื่นใดแม้จะมีใจ เป็นนิติบุคคลหรือเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนและ องค์การรูปอื่นใด แม้จะมีใจเป็นนิติบุคคลหรือเป็นนิติบุคคลหรือเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนในประเทศไทย แต่ใจกระทำการเพื่อประโยชน์แกบุคคลเหล่านั้น หรือบุคคลเหล่านั้นมีประโยชน์อยู่

มาตรา ๔ ห้ามมิให้ใจทำการติดต่อกับบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ ประกาศระบุชื่อหรือประเภทตามความในมาตรา ๓ เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ ห้ามมิให้บุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ประกาศระบุชื่อ หรือประเภทตามความในมาตรา ๓ มีอาวุธปืน วัตถุระเบิด เครื่องวิทยุ เครื่องใช้ในการสื่อสาร หรือเครื่องอุปกรณ์สื่อสารลับใด ๆ ตลอดจนสัญญาหรือแบบรหัส

มาตรา ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่จะกำหนดให้บุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ ซึ่งนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศระบุชื่อหรือประเภทตามความในมาตรา ๓ อยู่ในเขตที่ห้ามกำหนดให้ หรือนำตัวไปกัก คุมไว้ภายในบริเวณใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๗ กิจกรรมหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ ประกาศระบุชื่อหรือประเภทตามความในมาตรา ๓ นั้น ให้มีกรรมกรขึ้นคณะหนึ่งซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้แต่งตั้งมีอำนาจควบคุมจัดกิจการตามวิธีการและหลักเกณฑ์ซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ให้คณะกรรมการตามวรรคก่อน เป็นนิติบุคคล

มาตรา ๘ บรรดานิติกรรมซึ่งใจกระทำขึ้นภายหลังวันที่ ๑๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๘ จนถึงวันที่ได้มีการควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาตินั้น ถ้ามิได้ยื่น คำขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้มีการควบคุมและได้รับสัตยา บันจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ถือเป็นโมฆะ

มาตรา ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำ คุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือจำ คุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๑ บุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ประกาศระบุนามหรือประ
เภทตามความในมาตรา ๓ คนใดออกไปจากเขตที่หรือบริเวณที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้อยู่หรือ
กักคุมไว้โดยไม่มีใครรับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท
หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๒ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งตั้งขึ้นตามความใน
พระราชบัญญัตินี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือทั้งปรับ
ทั้งจำ

มาตรา ๑๓ บรรดาคำสั่งใด ๆ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ใด ๆ ของรัฐบาลได้กระทำไปก่อน
วันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้และภายหลังวันที่ ๑๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๘ เกี่ยวกับบุคคลที่
เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ หรือทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้นซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ประกาศระบุนามหรือ
ประเภตามความในมาตรา ๓ ให้ถือว่าเป็นอันสมบูรณ์

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน
งานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ทวี นุญนเกตุ
นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา

ควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลที่เป็นศัตรู
ต่อสหประชาชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๘

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๗)
ปรีดี พนมยงค์
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๘
เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดวิธีการและหลักเกณฑ์ในการควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคล
ที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์โดยพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตาม
ความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกักคุมตัว และการควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของ
บุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๘ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สิน
ของบุคคลที่เป็นศัตรูต่อสหประชาชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๘"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับไว้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

มาตรา ๓ ในการควบคุมจัดกิจการหรือทรัพย์สินของศัตรูต่อสหประชาชาติ คณะกรรมการ
อาจ

๑. เข้าดำเนินกิจการและเข้าครอบครองทรัพย์สินแทนศัตรูต่อสหประชาชาติ จัดการเสมือน

ได้รับโอนกิจการหรือทรัพย์สินนั้นมาเป็นของตนเอง

๒. หยุดการดำเนินการกิจการนั้น ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือจำหน่ายสิ่งที่ไม่คุ้มกับการใช้จ่ายในการรักษา หรือเป็นสิ่งที่เก็บรักษาไว้ไม่ได้หรือรักษาไว้ได้โดยยากโดยสภาพของสิ่งนั้น

๓. เลิกกิจการเพื่อชำระบัญชีหรือจัดการจำหน่ายทรัพย์สินทั้งหมด ในกรณีที่ศัตรูต่อสหประชาชาติมีหนี้สินจนพ้นตัว ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องขอให้ศัตรูต่อสหประชาชาติล้มละลายได้

๔. จ่ายเงินให้แก่ศัตรูต่อสหประชาชาติที่กิจการหรือทรัพย์สินถูกควบคุมตามจำนวนพอควรแก่การครองชีพของศัตรูต่อสหประชาชาตินั้นและครอบครัวเป็นคราว ๆ ไป

มาตรา ๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่ง

๑. ให้ศัตรูต่อสหประชาชาติมอบกิจการหรือทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชี ดวงตรา เอกสาร และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินนั้นทั้งสิ้นให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

๒. ให้ผู้ครอบครองทรัพย์สิน สมุดบัญชี ดวงตรา เอกสาร และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินศัตรูต่อสหประชาชาติที่กิจการหรือทรัพย์สินถูกควบคุมรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

มาตรา ๕ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการควบคุมจัดการตลอดจนเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าบำเหน็จกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ให้คิดจากทรัพย์สินของศัตรูต่อสหประชาชาติ

มาตรา ๖ ในกรณีที่ของ เลิกกิจการและชำระบัญชีหรือจำหน่ายทรัพย์สินเมื่อใดหักค่าใช้จ่ายหนี้สิน ค่าบำเหน็จกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ถ้ามีเงินคงเหลือ ให้คณะกรรมการรวบรวมไว้

มาตรา ๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการเท่าที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกบุคคลใดมาสอบถามขอความหรือให้ส่งทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี เอกสารหรือสิ่งอื่นใดอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินซึ่งถูกควบคุมนั้น และให้มีอำนาจเขาตรวจคนเคหะสถานหรือที่ทำงานของบุคคลซึ่งสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับกิจการหรือทรัพย์สินอันถูกควบคุมนั้น

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ทวี บุณยเกตุ

นายกรัฐมนตรี

ผนวก ๑๑

การสนทนาส่วนตัวกับนายเคนนิง

ครั้นถึงเวลา (๑๖.๐๐ น.) นายเคนนิงก็มาถึง ฝ่ายเราได้จัดนำซาทอนรับ แลวงการสนทนาก็เริ่มขึ้น โดยมีเลขาบุการ (คร.ปวย) รวมอยู่ด้วย

หัวหน้าคณะฯ กล่าวแสดงความมุ่งหมาย และความรู้สึกตลอดจนจิตใจของไทยให้นายเคนนิงทราบว่า ไทยพร้อมอยู่เสมอที่จะร่วมมือกับฝ่ายสัมพันธมิตรทุกวิถีทาง เช่น ในการสถาปนาความสงบสุขของโลกและในทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในเรื่องเสียบียงอาหาร เช่น ข้าว เป็นต้น ซึ่งเราที่มีความตั้งใจจะช่วยเหลือประเทศอื่น ๆ อยู่แล้ว แมว่าทางฝ่ายสัมพันธมิตรจะมีใครออกปากขอร้อง ฉะนั้น ในข้อตกลงซึ่งเสนอมานี้ให้ฝ่ายเราลงนามนั้น จึงไม่ว่าจะมีข้อผูกมัดในเรื่องนี้ อยากรจะให้เป็นที่หน้าของเรา ซึ่งจะพิจารณาช่วยเหลือจะดีกว่า การที่ฝ่ายสัมพันธมิตรจะทำข้อตกลงในทำนองผูกมัดนั้น มีความเห็นว่าจะอาจไม่โดยดี เพราะจะเป็นข้อเสที่สนใจของคนไทยได้มาก

นายเคนนิง ตอบว่าเขาเห็นใจและเข้าใจเจตนาของเราเป็นอย่างดี และแกวที่เขียนเป็นข้อผูกมัดเช่นนั้น (ข้อตกลง ๒๑ ข้อ) เขายอมรับว่า เพราะไม่ทราบสภาพของเมืองไทยคือพอเกรงว่าทหารที่เขาไปทำงานในประเทศไทยจะไม่ได้ได้รับความสะดวก เป็นเหตุให้ทำการซื้ออำนาจกดขี่ชาวไทย ซึ่งไม่ไรความประสงค์ของฝ่ายสัมพันธมิตร จึงได้ทำข้อตกลงไว้เพื่อความเรียบร้อย

หัวหน้าคณะฯ ทบทวนความคิดเห็นของนายเคนนิงในเรื่องอนาคตของประเทศไทย โดยกล่าวว่าขอให้นายเคนนิงได้ให้ความเห็นในเรื่องการปรับปรุงประเทศไทย ควรจะปฏิบัติอย่างไรในอนาคต จึงจะเหมาะสมกับสภาพการณ์ของโลกปัจจุบัน

นายเคนนิงกล่าวออกตัวว่า รู้จักเมืองไทยน้อยมาก แต่อย่างไรก็ตามในความคิดเห็นของเขา ต่อไปประเทศต่าง ๆ ในโลกจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในทางเศรษฐกิจ สังคม การเงิน การบำรุงรักษาไว้ซึ่งสันติภาพของโลกตามกฎบัตรสากล ซึ่งตกลงกันที่เมืองซานฟรานซิสโก ประชาชาติต่าง ๆ จะต่างคนต่างอยู่ มีการแก่งแย่งแข่งขันและกีดกันในการซื้อขายอย่างสมัยก่อนไม่ได้ แปลว่าประเทศต่าง ๆ จะอยู่อย่างสันโดษไม่ได้

หัวหน้าคณะฯ ได้ตอบขอบใจในความคิดเห็นอันนี้ และบอกว่าเรื่อง การสถาปนาความสงบสุขของโลก และการร่วมมือทางเศรษฐกิจนี้ตรงกับแนวทางและความประสงค์ของไทยอย่างยิ่ง ทางรัฐบาลของเราก็กำลังพิจารณาและดำเนินการเรื่องนี้นี้อยู่อย่างเร่งรีบแล้ว

หัวหน้าคณะฯ ได้ถามปัญหาเป็นทำนองเปรียบเทียบเชิงขบขันว่า ประเทศไทยในขณะนี้เปรียบได้กับเด็กที่ชน โคกระทำความผิดลงไปแล้ว จึงมีความรอนใจใครจะทราบว่า จะปฏิบัติอย่างไร จึงจะพ้นความผิดโดยเร็วที่สุด

นายเคนนิ่งยิ้ม แล้วตอบว่า คงจะไม่ถูกลงโทษรุนแรงนักเพราะไทยเป็นเด็กดีมาแต่กำเนิดเวลานี้เขาเองก็รอฟังคำสั่งจากลอนดอนอยู่ เมื่อทางลอนดอนตกลงอย่างไรแล้ว ก็คงจะได้เชิญคณะผู้แทนทางการเมืองและเศรษฐกิจของไทยมาทำการตกลงกันทีหลัง ต่อขึ้นไป เขาเชื่อว่าความสงบสุขและสัมพันธ์ไมตรีก็จะกลับเข้าสู่ฐานะอย่างเดิมทุกอย่าง

หัวหน้าคณะฯ ได้แสดงความขอบใจและแสดงความหวังว่าการนี้คงจะไม่ช้านัก

นายเคนนิ่งตอบว่า เป็นของแน่นอนเหลือเกิน

หัวหน้าคณะฯ ถามถึงงานการทหารสำหรับประเทศไทยว่าเราเป็นประเทศเล็ก เขามีความเห็นอย่างไรบ้างว่า เราควรจะมีทหารหรือไม่

นายเคนนิ่งได้เสียงตอบว่า เขาเข้าใจว่าเวลานี้ภัยพิบัติทางทหารคงจะกำลังพิจารณาปัญหานี้อยู่ทั่ว ๆ ไป แต่อย่างไรก็ดีเนื่องจากความเจริญทางวิทยาศาสตร์ กิจการทางทหารจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปอีกมาก เราจะมีรัฐบาลแต่เพียงรัฐบาลอย่างแกลกอนไมได้เสียแล้ว รัฐบาลจะต้องอยู่ห่างออกไป และควรอยู่นอกบ้าน เช่น สนามบิน เป็นต้น และควรจะได้มีพวกพ่อช่วยกันรักษาเป็นเขตเป็นแขวง ยกตัวอย่างในขณะนี้อังกฤษได้ส่งอาวุธยุทธภัณฑ์ให้แก่ฝรั่งเศส เบลเยียม ฮอลันดา เพื่อป้องกันศัตรู นายเคนนิ่งกล่าวเสริมต่อไปอีกว่ากองทัพของชาติต่าง ๆ ที่อยู่ในวงรวมกัน ควรใช้อาวุธยุทธภัณฑ์อย่างเดียวกัน ไม่ควรใช้แตกต่างกัน เพราะจะได้สะดวกในการใช้ การสร้างและการสะสม

นอกจากนี้ ก็ยังมีการสนทนาปราศรัยอย่างกันเอง แล้วเขาก็ลากลับ โดยกล่าวว่าจะต้องไปประชุมและมีงานมาก รู้สึกว่านายเคนนิ่งมีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจเรามาก และได้ให้เกียรติมาพบกับเรา ณ ที่พักด้วยตนเอง.

ผนวก ๑๒

พระที่นั่งราชกรัณยสภา

๑๓ กันยายน ๒๔๘๘

ถึง ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช

ควยคณะรัฐมนตรี อันมีนายทวี บุญยเกตุ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพื่อเปิดโอกาสให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ที่เหมาะสมเป็นนายกรัฐมนตรีต่อไป

ข้าพเจ้าพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความสามารถที่จะบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ และโดยที่ท่านได้มีความสนิทสนมกับสหประชาชาติ สามารถที่จะส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับสหประชาชาติให้เจริญยิ่งขึ้น ด้วยเหตุทั้งหลายดังกล่าวนี้ท่านจึงเป็นบุคคลสมควรที่จะได้ตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี ข้าพเจ้าได้คำนึงถึงความตั้งใจของท่านที่ได้แจ้งต่อข้าพเจ้าอยู่เสมอว่า ในการที่ท่านได้ร่วมมือกับคนไทยต่อต้านฝ่ายอักษะ เพื่อช่วยกันรักษาความเป็นเอกราชของประเทศไทยให้ดำรงคงไว้เนิ่น ท่านมิได้ปรารถนาหวังผลส่วนตัวเป็นการตอบแทน ซึ่งทั้งนี้ก็เป็นการแสดงความบริสุทธิ์ใจของท่านอยู่แล้ว แต่ในการที่ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านควรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นก็เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ซึ่งมอบไว้ให้ท่านปฏิบัติต่อประเทศชาติ ไม่ใช่เป็นการเอาตำแหน่งสำคัญในราชการมาอุปนุบน้ำเห็นใจให้แก่ท่าน ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงได้ปรึกษากับประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อฟังเสียงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเห็นพ้องควยในการที่ตั้งให้ท่านดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๖ ในพระปรมาภิไธย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข้าพเจ้าจึงตั้งให้ท่านดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตั้งแต่วันนี้เป็นคนไป ให้ท่านเลือกสรรผู้สมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เพื่อร่วมกันบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ.

(ลงนาม) ปรีดี พนมยงค์
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(คำแปล)

แถลงการณ์ของรัฐมนตรีต่างประเทศ

เจมส์ เอฟ. เบอรนส์

๒๐ สิงหาคม ๒๔๘๘

เลขที่ ๒๑๖

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อัครราชทูตไทย ได้ส่งประกาศของผู้นำเสรีราชการแห่งประเทศไทย ออกในพระปรมาภิไธยแห่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ต่อกระทรวงการต่างประเทศ เท้าที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศนี้ มีข้อความประกาศว่า การที่ประเทศไทยได้ประกาศสงครามกับอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๘๕ นั้น ตกเป็นโมฆะเสียเปล่า เพราะเป็นการกระทำที่ผิดต่อรัฐธรรมนูญ และเป็นปฏิปักษ์ต่อเจตนารมณ์ของประชาชนชาวไทย มีประกาศขอความว่าประเทศไทยมีความตั้งใจมั่นที่จะฟื้นความสัมพันธ์ทางไมตรีกับสหประชาชาติ เหมือนดังที่มียูก่อนถูกญี่ปุ่นเข้าครอบครอง มีคำมั่นสัญญาว่า กฎหมายใดที่ได้ออกมาเป็นปฏิปักษ์ต่อส่วนใดเสียของเรา จะได้มีการพิจารณายกเลิก มีคำรับรองว่า ถ้ากฎหมายเหล่านี้ใดก่อให้เกิดความเสียหายประการใด จะได้มีการชดเชยค่าเสียหาย และประกาศปฏิญญาว่าประเทศไทยจะได้ให้ความร่วมมือทุกอย่างแก่สหประชาชาติในการสร้างเสถียรภาพในโลก

ที่รัฐบาลไทยปฏิบัติครั้งนี้ เป็นการก้าวหน้าที่นำอินเดียในสัมพันธภาพระหว่างอเมริกากับประเทศไทย ในขณะที่เดียวกับที่ญี่ปุ่นโจมตีเพิลฮาร์เบอร์ ญี่ปุ่นได้เข้ายึดครองประเทศไทย หลังจากนั้น ๗ สัปดาห์ ประเทศไทยได้ประกาศสงคราม ขณะนั้นรัฐบาลไทยต้องตกอยู่ในบังคับควบคุมของญี่ปุ่นอย่างเด็ดขาด รัฐบาลอเมริกันเชื่อเสมอมาว่า การประกาศสงครามมิได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนชาวไทย ด้วยเหตุนี้เราจึงไม่รับรูการประกาศสงครามนั้น และได้รับรองฐานะของทูตไทยในกรุงวอชิงตันเป็นทูตแทนประเทศไทยตลอดมา โดยในเวลาเดียวกัน เราหาได้รับรองฐานะของ

รัฐบาลไทยที่กรุงเทพฯ ไม่ เพราะรัฐบาลนั้นตกอยู่ในเงื้อมมือของญี่ปุ่น

ทันทีที่ญี่ปุ่นเข้ายึดครองประเทศไทย อัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตันได้ก่อตั้งขบวนการเสรีไทยขึ้น ความสำเร็จของขบวนการนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของคนไทยที่อยู่ในต่างประเทศในขณะนั้น ญี่ปุ่นยึดครองตั้งแต่นั้นมา เสรีไทยก็ได้มีส่วนช่วยเหลือการสงครามของสัมพันธมิตรอย่าง เป็นจีนเป็นอัน

ไม่นานหลังจากญี่ปุ่นยึดครอง ได้เกิดขบวนการต่อต้านขึ้นภายในประเทศไทย ทั้งรัฐบาลของเราเองและรัฐบาลอังกฤษก็ได้ให้ความช่วยเหลือ และได้รับความช่วยเหลืออย่างสำคัญจากขบวนการต่อต้าน และได้ติดต่อกับหัวหน้าขบวนการต่อต้านเสมอมาในระยะนาน ชั่วระยะเวลาหลายเดือนมานี้ ขบวนการต่อต้านได้เตรียมพร้อมที่จะปฏิบัติการอย่าง เบิกเผยต่อญี่ปุ่น แต่อาศัยเหตุความกลุ่กถูกรัฐบาลนี้และรัฐบาลอังกฤษได้ขอรองให้เลื่อนการปฏิบัติการเช่นนั้นไปก่อน เพราะเหตุนี้ขบวนการต่อต้านจึงมิได้ทำการรบกวนเพื่อกอบกู้ประเทศของตน จนกระทั่งไม่จำเป็นต้องปฏิบัติการเช่นนั้น เพราะญี่ปุ่นยอมแพ้ไปแล้ว

สมัยก่อนสงคราม ประเทศไทยและสหรัฐอเมริกาประวัติดังนี้เป็นมิตรสนิทกันมานาน เราหวังว่ามิตรภาพที่นี้จะสนิทกันยิ่งขึ้นต่อไปในเวลาข้างหน้า ตลอดระยะเวลา ๔ ปีมานี้ เรามีได้ถือว่าประเทศไทยเป็นศัตรู หากแต่ถือว่าเป็นประเทศที่จะได้รับการปลดปล่อยจากเงื้อมมือศัตรู เมื่อบัดนี้การปลดปล่อยได้เป็นความจริงขึ้นแล้ว เราจึงปรารถนาที่จะให้ประเทศไทยได้กลับมายืนหยัดเหมือนดังเดิมในสังคมแห่งชาติที่เป็นอิสระ มีอธิปไตย เป็นชาติเอกราช

ผนวก ๑๔

๗ กันยายน ๕๕

ถึง พล.ท.ศ. เสนาณรงค์ จากผู้สำเร็จราชการและนายกรัฐมนตรี

(๑) โทรเลขที่กล่าวถึงเรื่องขอเสนอทดลองทางทหารได้รับแล้ว..... (ขอความตอนนี้นำไปเจ้าหน้าที่วิทยุรับไม่ได้) ผู้สำเร็จราชการฯ และคณะรัฐมนตรีได้ตรวจดูข้อความเหล่านั้นโดยรอบคอบแล้ว ลงความเห็นว่าเป็นสิ่งที่สมควรที่สุดแล้ว ภายใต้อหตุการณ์เช่นนี้

(๒) (รับไม่ได้)

(๓) ให้อยอมรับขอทดลอง ขอความตามร่างเดิม กล่าวคือ ขอทดลองทางทหารไม่มีคำว่าชั่วคราว และไม่มีคำว่าทดลองทางครอบคลุมระหว่างรัฐบาลไทยกับแม่ทัพใหญ่ ฝ่ายสัมพันธมิตรในนามแห่งประเทศสัมพันธมิตรที่เกี่ยวข้อง

(๔) ฉะนั้น จึงขอมอบอำนาจให้แก่ท่านที่จะลงนาม โดยไม่ต้องแก้ไขขอทดลองทางทหารทั้งหมดรวม ๒๑ ข้อ และภาคผนวก ๒ ขอตามร่างเดิม

(๕) อายุของขอทดลอง และเรื่องอื่น ๆ จะโดยกษัตริย์พิจารณาในภายหลังต่อไป

ท่านผู้สำเร็จราชการฯ ได้ส่งโทรเลขไปถึงแม่ทัพใหญ่ฯ แสดงความประสงค์และความหวังในเรื่องนี้แล้ว

ผนวก ๑๕

(คำแปล)

กองบัญชาการแม่ทัพใหญ่ฝ่ายสัมพันธมิตร

ภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ขอตกลงทางทหารชั่วคราวฉบับที่ ๑ ระหว่างแม่ทัพใหญ่ฝ่ายสัมพันธมิตรภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และพลโทศักดิ์ เสนาณรงค์ หัวหน้าคณะผู้แทนทางทหารไทย ซึ่งมาเจรจากับแม่ทัพใหญ่สัมพันธมิตร ภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

รัฐบาลไทยตกลง

๑. กระทำทุกวิถีทางที่จะรับรองให้การช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ต่อบรรดาเชลยศึก และผู้ถูกกักกัน และจะออกค่าใช้จ่ายในการจัดหา อาหาร เสื้อผ้า ยา และการอนามัย และการขนส่งใหม่ จำนวนเพียงพอ ควบคู่การปรึกษากับเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารสัมพันธมิตร

๒. รวมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายสัมพันธมิตร

ก. ในการปลดอาวุธ กำลังทหารญี่ปุ่นในประเทศไทย และมอบกำลังทหารญี่ปุ่นเหล่านี้ให้แก่ฝ่ายสัมพันธมิตร

ข. ในการกักกันบุคคลสัญชาติญี่ปุ่นและเยอรมันทั้งสิ้น และควบคุมไว้ เพื่อมอบให้แก่ฝ่ายสัมพันธมิตร ตามแต่แม่ทัพใหญ่จะใคร่แจ้งให้ทราบ

ค. ในการยึดและส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ทหารฝ่ายสัมพันธมิตรที่ใคร่แต่งตั้ง ซึ่งบรรดาวัตถุสงคราม วัสดุและสัมภาระอื่น ๆ ภายใต้การควบคุมของญี่ปุ่น รวมทั้งบรรดาเรือรบ และเรือสินค้าทุกชนิด เครื่องบิน อาวุธ กระสุน ยานยนต์ และยานอื่น ๆ คลังทหาร รวมทั้งน้ำมันที่ใช้ในการบิน และการอื่น ๆ กับเชื้อเพลิงอื่น ๆ คลังอาหารและเสื้อผ้าเครื่องใช้ เกี่ยวกับวิทยุและทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งเป็นกำลังของกองทัพญี่ปุ่น

๓. ในเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์ทางการทหารของฝ่ายสัมพันธมิตรตามที่ได้อธิบายไว้ในข้อ ๑ และข้อ ๒ นั้นจะบำรุงรักษา และพร้อมที่จะมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ของฝ่ายสัมพันธมิตรได้ไซ้เกี่ยวกับ

กองทัพเรือ กองทัพบก และกองทัพอากาศ พร้อมควยท่าเรือ สนามบิน สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือเครื่อง
ใช้ทางคมนาคม อาวุธ และคลังทุกชนิดตามที่ระบุนั้น และนอกจากนี้รวมทั้งสิ่งปลูกสร้างบนดินและ
คลังสัมภาระอื่น ๆ ตามแต่เจ้าหน้าที่ทหารฝ่ายสัมพันธมิตรจะไ้แจ้งความประสงค์ เป็นครั้งคราวเพื่อ
ให้สะดวกแก่การพักอาศัยสำหรับหน่วยทหาร และเก็บสัมภาระ ตามแต่แม่ทัพใหญ่ฝ่ายสัมพันธมิตรจะ
พิจารณาเห็นว่าจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่การทหารของฝ่ายสัมพันธมิตร

๔. ข้อตกลงนี้ย่อมไม่มีผลกระทบกระเทือนในทางใดทางหนึ่งต่อฐานะแห่งรัฐบาลชาติสัมพันธ
มิตรแต่ละรัฐบาลที่มื้ต่อประเทศไทย และไม่มีผลขัดแย้งกับการตกลงซึ่งรัฐบาลชาติสัมพันธมิตรแต่ละ
ชาติ จะไ้ตกลงใจหาร่วมกับประเทศไทยอย่างหนึ่งอย่างใดเลย

(ลงนาม) พล.ท. ศ. เสนาณรงค์
หัวหน้าผู้แทนทางทหารไทย

(ลงนาม) หลุยส์ เมาค์แบคเคน
แม่ทัพใหญ่ฝ่ายสัมพันธมิตรในภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เวลา ๒๓.๐๕ น. เวลามาตรฐานอินเดียน วันที่ ๘ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๕

เมืองแคนดี้

ทำขึ้นไว้ ๔ ฉบับ ให้แก่

- ๑) แม่ทัพใหญ่ฝ่ายสัมพันธมิตรในภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ๒) ส่งไปลอนดอน
- ๓) พล.อ. วิลเลอ์ (ผู้แทนสหรัฐอเมริกา)
- ๔) ไทย

คุณวิจิตร (อุลิตานนท์) ที่รัก

ขอบคุณมากที่ได้ถามอาการสุขภาพของฉฉ ในระหว่างปลายปีที่แล้วฉฉไต่ถามหลายครั้งเนื่องจาก
เคร่งเครียดในการแต่งหนังสือที่จะส่งสำนักพิมพ์หลายภาษา ครั้นทำเสร็จพอเป็นรูปก็ป่วยอีก แพทย์ได้สั่งให้
พักการใช้สมองเคร่งเครียด แต่ฉฉก็อดไม่ไหวที่จะต้องเขียนให้เสร็จเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ระหว่างนั้น
ของฉฉเดินทางมาสัมภาษณ์ซึ่งบางคนได้แพร่ข่าวว่าฉฉป่วยนั้นเป็นความจริง นักศึกษาที่มาพบเช่นคุณปราโมทย์
นาครทรรพ คุณศิริณ ที่ต้องการทราบเรื่องราวในอดีตเพื่อเอาไปเขียนนั้นฉฉก็ขอผลักดันไปก่อนจนกว่าหนังสือ
ฉฉจะพิมพ์เสร็จแล้ว คังนั้นจึงตอบ จ.ม. ฉบับลงวันที่ ๒๔ พ.ย. ของคุณเข้าไป

บัดนี้เวลาว่างพอที่จะขอให้คุณชี้แจงคุณวิจิตร วิจัยสาร ไทมางเท่าที่จะนึกได้ ขอให้ช่วยชี้
แจงท่านผู้ตั้งข้อไปนี้

๑. คุณทวี บุญเขต ปรมาธิบดีกรมก. เพียง ๑๗ วันเท่านั้น (๓๑ ส.ค. ๒๕๑๔ ถึง ๑๖ ก.ย. ๒๕๑๔)
ฉฉนั้นการวิจารณ์รัฐบาลทวีความคำถามข้อ ๔ หลายคำจึงไม่มีอะไรมาก นอกจากคำถถถนโยบายในสภา
การปฏิบัติภายในเวลากระชั้นซึ่งผู้ทำวิทยานิพนธ์ย่อมค้นคว้าหลักฐานเอกสารในเมืองไทยได้มากกว่าฉฉ จึง
ขอให้วิจารณ์ด้วยความเหมาะสม

๒. นายควงนั้นในทางประจักษ์ชัดธรรมเป็นผู้ร่วมมือกับผู้อื่น ฉฉนั้นเมื่อค้นพินิจที่ขณะแล้วนายควง
ถ้าออกเราจึงไม่ควรสนับสนุนให้นายควงเป็นนายกรมก. เสียข้างมากเห็นว่า ม.ร.ว. เสนีย์เหมาะสมเป็น
นายกรมก. ขณะนั้น แต่เสนีย์ยังไม่มาเมืองไทยจึงตั้งทวีเป็นนายกเพื่อให้ไทยมีรัฐบาลดำเนินการเจรจากับส
พันธมิตรไปกลางก่อน

ระหว่างนั้นจะเห็นว่าใครได้เปรียบกว่าใครไม่ถูก ควรพิจารณาว่าสภาพการณ์เช่นนี้ใคร
เหมาะสม ขอให้ผู้ทำวิทยานิพนธ์อ่านหนังสือที่ฉฉแจกเมื่อ ๑๑ พ.ค. ๒๕๑๕ ก็จะวิจารณ์ได้อย่างเหมาะสม

๓. การทำวิทยานิพนธ์นั้นเท่าที่เคยทำมาเมื่อ ๕๐ ปีมาแล้ว ผู้ทำวิทยานิพนธ์ย่อมต้องอ่านหนังสือที่
เกี่ยวกับเรื่องแล้วทำบัญชีและเก็บใจความไว้ แล้ววิจารณ์และแสดงความคิดเห็นทั้งในทางข้อเท็จจริงและในทาง
หลักวิชาเพื่อหาสาระและความเหมาะสมโดยไม่ลำเอียง จึงขอให้ผู้ทำวิทยานิพนธ์ขอให้ศาสตราจารย์
ช่วยแนะ เอกสารสำคัญ และผู้ทำวิทยานิพนธ์มีเอกสารที่ควรอ่าน คือ

- ก. การติดต่อระหว่างสัมพันธมิตรกับเสรีไทย ทางการอเมริกันพิมพ์ออกหลายปีแล้ว
- ข. บทความของคุณทวีเอง
- ค. บทความของณพพรหมทั้งเอกสารประกอบ

๔. การวิเคราะห์บุคคลิกคุณทวีว่าดี นั้นเป็นเรื่องขี้ขลาด ไม่รู้ว่าผู้ทำวิทยานิพนธ์จะถามใครบ้าง ถ้าผู้ถูกถามต่าง ๆ ทอบนิกก็มักจะทำให้เสียหน้าแก่คุณทวี ดังนั้นเพื่อความเป็นธรรมแก่คุณทวีจึงสมควรที่ผู้ทำวิทยานิพนธ์อ้างเอกสารที่มีผู้เขียนรวมทั้งของคุณทวีและของณพพรหมเป็นหลักแล้ววิจารณ์บุคคลิกฯ ของคุณทวีตามความเห็นของผู้ทำวิทยานิพนธ์

โอกาสนี้ขอส่งความรักและคิดถึงมายังคุณและคุณพี่กับหลานทุกคน

ทวี ณพพรหม

ประวัติผู้เขียน

นายวิจิตร วิชัยสาร เป็นบุตรคนแรกของนายमित्त และนางสุณี วิชัยสาร เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๕ ที่ตำบลบอย่าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๐๘ สำเร็จชั้นเตรียมอุดมศึกษาแผนกศิลป์ จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๑๒ สำเร็จปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต แผนกการปกครองจากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๔ สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาการปกครองจากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. ๒๕๑๓ สอบคัดเลือกเข้ารับราชการในกรมการปกครอง ตำแหน่งวิทยากรตรี แผนกประสานงาน กองการศึกษาประชาบาล ได้เป็นที่ ๑ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งวิทยากรตรี แผนกประสานงาน กองการศึกษาประชาบาล